

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos			2023/24	
Asignatura (*)	Taller de Habilidades Informacionais e Dixitais: Avaliación, Análise e Calidade da Información		Código	710G04047
Titulación	Grao en Xestión Dixital de Información e Documentación			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	Alfaya Lamas, Elena	Correo electrónico	elena.alfaya@udc.es	
Profesorado	Alfaya Lamas, Elena	Correo electrónico	elena.alfaya@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Neste Taller preténdese coñecer e desenvolver habilidades e competencias informacionais e dixitais. Profundizaremos na habilidade de acceder e avaliar de maneira efectiva a información para dar resposta ás necesidades de información concretas. Os alumnos/as deben ser capaces de recoñecer cando necesitan información e ter a capacidade de localizala, evaluala e usala de maneira efectiva.			

Competencias do título

Código	Competencias do título
A4	CE4 - Dominar os fundamentos do comportamento dos individuos na busca, recuperación e uso da información, tomando como punto de referencia os aspectos de motivación, contorna e contexto
A6	CE6 - Buscar e obter información en diversos medios para responder á demanda dos usuarios de información
A9	CE9 - Dominar os fundamentos métodos e modelos de recuperación de información e estar capacitados para utilizar e planificar sistemas de recuperación de información e datos
A12	CE12 - Desenvolver servizos de apoio á comunicación científica en todas as súas fases desde a creación ata a divulgación de resultados científicos tanto no sector público como no privado
A13	CE13 - Coñecer e dominar as técnicas e normativas para a creación e autenticación, reunión, selección, organización, representación, preservación, recuperación, acceso, difusión, intercambio e avaliación de recursos e servizos de información
A14	CE14 - Aplicar as disposicións e procedementos legais e regulamentarios relacionados coa actividade de información e documentación en xeral e no ámbito dixital en particular
A15	CE15 - Coñecer e asumir a perspectiva ética e os valores deontolóxicos da xestión da información no seu conxunto e do ámbito dixital en particular
A16	CE16 - Dominar e utilizar criterios e indicadores para a avaliación de produtos e servizos de información incluíndo métricas e estudos cualitativos
A19	CE19 - Determinar e aplicar métodos, medidas e técnicas deseñadas para ordenar, protexer, conservar e restaurar datos, información e documentos de diferente natureza
A20	CE20 - Dominar as bases para desenvolver actividades de investigación utilizando métodos e principios multidisciplinares
B2	CB2 - Aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade para resolver problemas en ambientes novos ou descoñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo
B3	CB3 - Ser capaz de integrar coñecementos e afrontar a complexidade de facer xuízos a partir de información que, estando incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre responsabilidades sociais e éticas relacionadas coa aplicación dos seus coñecementos e xuízos
B4	CB4 - Saber comunicar as súas conclusións -e os coñecementos e os motivos finais que os sustentan- a públicos especializados e non especializados dun xeito claro e sen ambigüidades
B5	CB5 - Posuír as habilidades de aprendizaxe que lles permitan seguir estudando dun xeito que sexa en gran parte autodirixido ou autónomo

B6	CG1 - Capacidade de cooperación, traballo en equipo e aprendizaxe colaborativa
B7	CG2 - Capacidade de reflexión e razoamento crítico
B8	CG3 - Capacidade de planificación, organización e xestión de recursos, información e operacións
B9	CG4 - Capacidade de análise, diagnóstico e toma de decisións
B10	CG5 - Capacidade para traballar nun contexto global e internacional
B11	CG6 - Capacidade para comprender a importancia, valor e función da xestión dixital da información e documentación na actual sociedade das TIC
C1	CT1 - Expresarse correctamente, oralmente e por escrito, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	CT2 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo das súas vidas
C3	CT3 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía que respecta a cultura democrática, os dereitos humanos e a perspectiva de xénero
C7	CT7 - Valorar a importancia da investigación, a innovación eo desenvolvemento tecnolóxico no progreso socioeconómico e cultural da sociedade
C8	CT8 - Ter a capacidade para xestionar o tempo e os recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar críticas, establecer prazos e cumprilos

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Coñecer e comprender as oportunidades e riscos potenciais que ofrecen as tecnoloxías da información e a comunicación.	A4	B4	C1
	A6	B10	C2
	A9	B11	C3
	A12		
	A13		
	A14		
Determinar a validez e fiabilidade da información dispoñible.	A4	B2	C1
	A6	B3	C2
	A9	B4	C3
	A19	B5	C7
	A20		C8
Coñecer e utilizar os principais servizos e fontes de información.	A4	B2	C2
	A6	B3	C7
	A9	B4	
	A12	B6	
		B7	
		B8	
Utilizar de maneira segura, legal e ética a información.		B11	
	A15	B3	C7
	A16	B4	C8
	A19	B5	
Ser capaz de promover a comunicación e o intercambio de información.	A20		
	A12	B2	C7
	A14	B5	C8
	A15		
	A16		
	A19		
	A20		

Utilizar a información de maneira crítica e sistemática, avaliando a súa pertinencia.	A4 A9 A12 A19 A20	B5	C1 C2
Ser capaz de buscar, recuperar e tratar información, seleccionando a máis relevante.	A4 A12 A14	B3 B4 B5 B8 B9 B10 B11	C1 C2

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Introducción ás habilidades informacionais e dixitais	¿Qué son as habilidades informacionais e dixitais? As 5 áreas e 21 competencias das habilidades dixitais
Tema 2. Acceso e recuperación da información	2.1 El catálogo de la UDC 2.2 Dialnet 2.3 Scopus y Web of Science
Tema 3. Comunicación e intercambio de información	3.1 Ciencia aberta: unha vía de acceso a información de calidade 3.2 Redes e comunidades científicas
Tema 4. Reputación científica e identidade dixital	4.1 Qué son a identidade e a pegada dixital? 4.2 Dereitos e riscos asociados a identidade dixital e a reputación científica 4.3 Construcción da identidade dixital e visibilidade en ámbito científico
Tema 5. Evaluación da calidade dos recursos dixitais	5.1 Boas prácticas en micronavegación 5.2 Boas prácticas en macronavegación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Prácticas a través de TIC	A20 A19 A16 A15 A14 A13 A12 A9 A6 A4 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C7 C8	6	16	22
Proba mixta	A6 A9 A20 B2 B6 B7 B8 B9 B10	2	15	17
Estudo de casos	A4 A9 A12 B2	5	2	7
Foro virtual	B7 C8	0	1	1
Lecturas	A6 B4 B5	7	4	11
Sesión maxistral	A4 A6 A9 B3 B4 C1 C3 C8	10	5	15
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición

Prácticas a través de TIC	Realizaránse prácticas en clase mediante as TIC para o manexo de fontes de información, búsqueda documental, etc. Os/as alumnos/as presentarán un PORTAFOLIO ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas. O portafolio ou carpeta inclúe todas as tarefas desenvolvidas que fai o alumno no Taller, como: resúmenes de lecturas, estudos de casos e prácticas a través das TIC.
Proba mixta	Proba que pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación sobre os contidos teóricos e prácticos da materia para a avaliación dos coñecementos adquiridos.
Estudo de casos	Exercicios prácticos nos que se desexa obter un coñecemento concreto, contextual e en profundidade sobre un tema específico da asignatura. Permite explorar as características, significados e implicacións clave do caso.
Foro virtual	Solución de encontro dos alumnos a través de Teams en situacións nas que os participantes non poden reunirse personalmente e que as tarefas de clase non finalizadas deban entregarse ou presentarse.
Lecturas	Se presentarán resúmenes na ficha modelo entregada pola profesora de diversas lecturas relacionadas con este Taller
Sesión maxistral	Exposición oral por parte dos profesores, complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgúns preguntas dirixidas aos alumnos, coa finalidade de transmitir os coñecementos fundamentais da materia e facilitar a aprendizaxe. Fundamentarase na exposición de contidos teóricos, a visualización de exemplos e a resolución de dúbidas por parte da profesora.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Proba mixta	Atención personalizada a través de titorías individualizadas ou en grupo, nas que se tratarán todos os asuntos plantexados.
Sesión maxistral	Fixarase un horario de titorías que, seguindo as directrices da UDC para este curso académico, serán online, via Teams. Nas titorías atenderanse principalmente asuntos relativos ás metodoloxías empregadas nesta materia.
Prácticas a través de TIC	Realizaranse titorías individualizadas nas que se abordarán dúbidas, interpretacións e outras cuestións vinculadas cos contidos da materia e os traballos.
Estudo de casos	Este tipo de atención terá especial peso nos traballos tutelados, para os cales os docentes irán marcando as pautas a seguir en cada caso, podendo propor as variacións ou modificacións necesarias.
Foro virtual	Con carácter xeral, e en todas as metodoloxías aplicadas, e si a situación o permite, utilizaranse tamén as titorías presenciais, o correo electrónico e Moodle, a plataforma informática da UDC.
Lecturas	NOTA: De maneira específica, as medidas de dedicación para o ?Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia? son as que seguen: -Os/as alumnos/as deben poñerse de acordo cos profesores para fixar varias titorías co fin de seguir a materia con efectividade. -Deben asistir a clase o mínimo de horas fixadas no regulamento. -Deben realizar tanto o examen como as prácticas, as lecturas de clase e o traballo. -As datas de entregas oficiais fixadas para os/as alumnos/as que asisten a clase non aplican para estos/as alumnos/as que non entregarán todo o que haia que entregar como moi tarde 15 días antes do exame oficial. Aqueles alumnos/as que dispoñen de algún tipo de dispensa oficial para asistir a clase deben comunicarllo aos profesores e asistir a titorías previamente acordadas para que podan facer un bo seguemento da materia. É imprescindible que estos/as alumnos/as asistan ao mínimo de clases oficialmente fixado y que realicen as tarefas de clase.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A6 A9 A20 B2 B6 B7 B8 B9 B10	Avaliaranse os contidos das respostas, a adecuación das mesmas ás preguntas realizadas, a capacidade de argumentación, o emprego da terminoloxía, a expresión escrita, a capacidade de razoamento (argumentar, relacionar, etc.), a creatividade e o espírito crítico. Non se corruxirán aquelas respostas que conteñan faltas de ortografía ou non contesten ó tema exposto.	50
Prácticas a través de TIC	A20 A19 A16 A15 A14 A13 A12 A9 A6 A4 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 C1 C2 C3 C7 C8	Realizaranse actividades que utilizarán as TICs, sendo imprescindible a asistencia a clase.	20
Estudo de casos	A4 A9 A12 B2	Actividad práctica que se incluírá en el PORTAFOLIOS.	15
Lecturas	A6 B4 B5	Resumen de lecturas proporcionadas por la profesora siguiendo las pautas de la ficha proporcionada.	15

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica

Abadal Falgueras, Ernest; Anglada Ferrer, Lluís, ¿Ciencia abierta: cómo han evolucionado la denominación y el concepto?, Anales de documentación: Revista de biblioteconomía y documentación, 23-1 (2020). Alonso Arévalo, Julio; Lopes, Carlos, ¿El conocimiento es de todos y para todos: ¿Qué es y qué implica la Ciencia Abierta??, Desiderata, 12 (2019), pp. 72-82. Anglada i de Ferrer, Lluís M.; Abadal, Ernest, ¿¿Qué es la ciencia abierta??, Anuario ThinkEPI, 12-1 (2018), pp. 292-298. Benito Amat, Carlos. Recuperación en Internet: cuatro modelos complementarios y una agenda para su integración. En: Boletín de la RedIRIS nº 48, 1999, pp.36-51. Caldera Serrano, Jorge, ¿Repositorios públicos frente a la mercantilización de la Ciencia: apostando por la ciencia abierta y la evaluación cualitativa?, MÉI: Métodos de Información, 9-17 (2018), pp. 74-101. Dávila Muro, Jorge, ¿La nueva identidad digital europea?, Revista SIC: ciberseguridad, seguridad de la información y privacidad, 26-126 (2017), pp. 132-136. Domingo, Víctor, ¿¿Por qué es importante salvaguardar nuestra identidad digital??, Escritura pública, 104 (2017), p. 27. Eito Brun, Ricardo. "Una nueva forma de recuperar información: los robots personales". En: Information World en Español, nº 46, julio-agosto 1996, pp. 15-19. Fernández Bayo, I. et al., La Comunidad Científica ante las Redes Sociales. Guía de actuación para Divulgar Ciencia a través de ellas, Madrid, Universidad Complutense de Madrid, 2019. Fernández Burgueño, Pablo, ¿Aspectos jurídicos de la identidad digital y la reputación online?, adComunica: revista científica de estrategias, tendencias e innovación en comunicación, 3 (2012), pp. 125-142. Hernández Pérez, Antonio. "La búsqueda y recuperación de información en Internet." En: La sociedad de la información: política, tecnología e industria de los contenidos. Madrid : Centro de Estudios Ramón Areces, 1999. (lo mismo está en <http://rayuela.uc3m.es/~tony/tecnol/titema18.htm>) Hernández-Pérez, Tony, ¿Repositorios institucionales y redes sociales académicas: el acceso abierto a las publicaciones científicas como objetivo y como negocio?, PH: Boletín del Instituto Andaluz del Patrimonio Histórico, 28-100 (2020), pp. 117-119. León Cobos, Juan Jesús; López Navarro, Roberto, ¿La gestión de la identidad digital y de los accesos: retos de presente y de futuro?, Revista SIC: ciberseguridad, seguridad de la información y privacidad, 110 (2014), pp. 60-65. Maldonado Martínez, Angeles ; Fernández Sánchez, Elena. "Evaluación de los principales ¿buscadores? desde un punto de vista documental: recogida, análisis y recuperación de recursos de información". En: VI Jornadas Españolas de Documentación. Valencia : FESABID, 1998, pp. 529-551. Ruiz Bejarano, Aurora María, ¿Fuentes digitales y fuentes impresas. Prácticas letradas y plagio en el marco universitario?, Revista chilena de literatura, 94 (2016), pp. 215-230. Schiavi, Pablo, ¿Reputación on line ¿la identidad digital es tan importante como la real??, Informática y Derecho: Revista Iberoamericana de Derecho Informático, 6 (2019), pp. 153-164. Shefner-Rogers, Corinne L., ¿Identidad digital, vidas privadas?, Tabula: revista de archivos de Castilla y León, 17 (2014), pp. 31-44. Ubieta Artur, Antonio Paulo. "Redes de comunicaciones: la red Internet". En: Manual de información y documentación. Madrid : Ediciones Pirámide, 1996, pp.447-476. Vendito, Gus. "Search Engine Showdown." En: Internet World. nº5, mayo 1996, pp. 79-86. Zacca González, Grisel, ¿Los repositorios en función de la ciencia abierta?, Revista Cubana de Información en Ciencias de la Salud, 30-4 (2019), pp. 1-3.

Bibliografía complementaria

As docentes poderán proporcionar nas clases bibliografía específica para cada un dos temas e actividades a desenvolver, co fin de adecuar e actualizar de maneira continua os contidos da materia.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías